

Eesti Biogaasi Assotsiatsioon

UUDISKIRI

September - Detsember

www.eestibiogaas.ee

Biogaasist elektrienergia tootmismahdade kokkuvõte kajastub järgmises uudiskirjas

Traditsiooniliselt toome terve 2018. aasta jooksul biogaasist toodetud elektrienergia võrku tootmise mahud välja tuleva aasta I kvartali uudiskirjas. Seda põhjusel, et Eleringi koduleht avaldab väljamakstud toetused taastuvenergiale ja tõhusa koostootmise režiimis toodetud elektrienergiale iga kuu 15. kuupäevaks, mistõttu saame detsembrikuu mahud teada alles uue aasta 15. jaanuariks. Seetõttu peame õigeaks avaldada antud koondnumbrid edaspidi iga uue aasta esimese kvartali uudiskirjas.

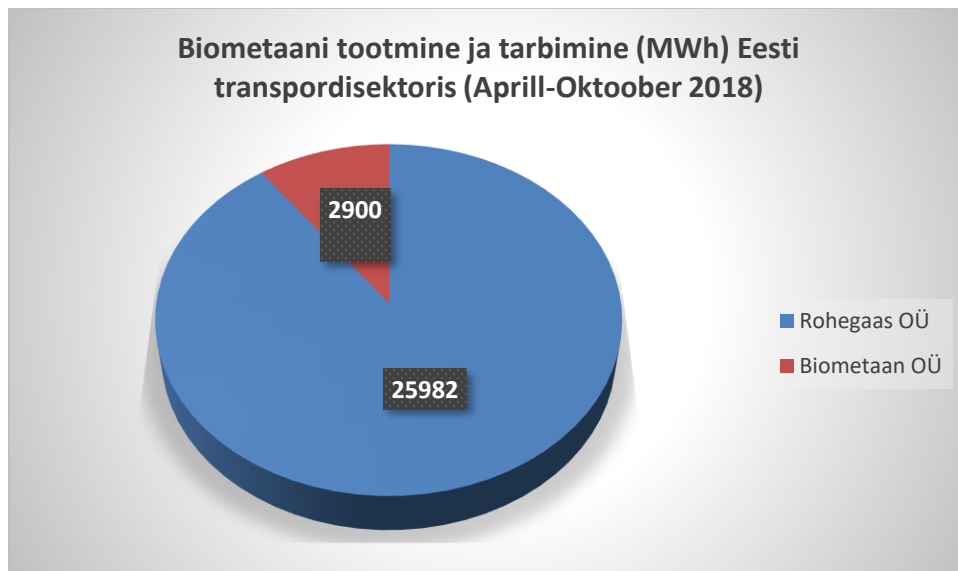
Biometaani tarbimisest ja tootmisest

Biometaani tootmise ja tarbimise soodustamisel Eestis on oluline roll Eleringil kui gaasi põhivõrgu omanikul ja süsteemihalduril, kes aitab kaasa toodetud biometaani transportimisel tarbijateni ning biometaani arvestusel. Biometaani tootmist toetab riik ning toetuse andmise eesmärk on aidata kaasa biometaani tarbimise ja tootmise hoogustamisele ning toetada tegevusi, mis aitavad panustada eesmärki, et aastaks 2020 moodustab transpordikütuste tarbimises taastuvatest energiaallikatest toodetud kütus 10%. Toetuse taotlusi võtab Elering vastu alates 6. veebruarist 2018 kuni 30. november 2020 või kuni tegevuse toetamiseks ettenähtud eelarvevahendite lõppemiseni. Taotlusvooru eelarve on ligikaudu 28 miljonit eurot. Toetust saab taotleda juriidiline isik, kes vastab [„Biometaanituru arendamise toetamise toetuse kasutamise tingimused ja kord“](#) määruse §-s 9 toodud nõuetele.

Toetuse taotlemiseks on vaja end esmalt registreerida biometaani tootjaks gaasi päritolutunnistuste infosüsteemis (Registris) aadressil biometaan.elering.ee. Tarbitud gaasi päritolu tõendamiseks kasutatakse Eestis väljastatud päritolutunnistust. Päritolutunnistus on

elektrooniline dokument, mille võib osta toodetud gaasist eraldi. Päritolutunnistust võib kasutada 12 kuu jooksul pärast asjaomase energiaühiku tootmist. Väljastatud päritolutunnistuse kehtivusaeg lõpeb 12 kuud pärast asjaomase energiaühiku (1 megavatt-tund) tootmist ning seejärel ei ole võimalik seda enam kasutada ega sellega kaubelda.

Alates käesoleva aasta aprillist on Eestis toodetud kahe ettevõtte (Rohegaas OÜ ja Biometaan OÜ) poolt kokku 28 882 MWh¹ ulatuses biometaani, mis kogu ulatuses on tarbitud transpordisektoris.

¹ 16.12.2018 seisuga lehelt <https://elering.ee/gaasi-paritolutunnistused>

Tallinn ostab 100 uut gaasibussi

Tallinna Linnatranspordi AS-i nõukogu kinnitas ettevõtte 2019. aasta investeeringute kava, mille alusel ostab ettevõtte järgmisel aastal 25 miljoni euro eest 100 uut metaankütusel sõitvat bussi.

Vastavalt ettevõtte strateegiale asendatakse kõik vanad diislbussid kütusena gaasi kasutavate linnaliinibussidega. Kokku hangib ettevõtte järgmisel aastal 60 uut normaalpikkuses ja 40 liigendbussi, mis moodustavad rohkem kui viiendiku Tallinna Linnatranspordi kasutuses olevast 469 bussist. Lisaks hangitakse järgmise viie aasta jooksul veel 200 uut bussi, millega kasvab gaasibusside osakaal bussipargis aastaks 2023 kokku üle 60 protsendi. Esimese 100 uue bussi täpne maksumus selgub hankega, kuid on hinnanguliselt 25 miljonit eurot.

Pärnus on praegu 18 CNG/CBG-kütust kasutavat normaalmõõttudes 12 meetri pikkust linnaliinibussi, mille läbisõit on aastas 1,56 miljonit kilomeetrit. Alates 1. maist 2018 sõidavad nad kõik biometaaniga. Tartusse hangitakse aga 70 uut bussi.

Täpsemalt Kundas aset leidvast biometaani tootmisest

Estonian Cell toodab Kundas Eesti haabadest puitmassi, mida kasutatakse paberi ja kartongi tootmiseks. Puitmassi tootmisel tekkivast reoveest toodetakse juba neli aastat biogaasi. Biogaasi toodetakse tehase tootmisprotsessis tekkivast reoveest peaaegu 8 miljonit m³ aastas, metaanisaldusega 75–76%. Vastavalt lepingule võõrandab Estonian Cell Rohegaas OÜ-le kogu toodetud biogaasi.

Nii hakkas tänavu II kvartalis OÜ Rohegaas väärindama biogaasi biometaaniks, tõstes metaanisalduse maagaasiga samale tasemele. Juuni algul avati Kundas uus tootmisjaam, et tarnida toodetavat biometaani maagaasivõrku. Rohegaas OÜ poolt toodetud biometaan suunatakse otse gaasivõrku, sest tootmine asub Gaasivõrgud AS jaotusvõrgu kõrval, selleks ehitati kõigest 400 meetri pikkune torustik. Rohegaas OÜ juhatuse liikme Marko Tiimani sõnul kasutab ettevõtte biogaasi puhastamisel biometaaniks vesipesu. "See on lihtne. Gaas surutakse suure rõhu all läbi vee nagu gaseeritud vee tootmisel. Kui saadud segu loksutada, hakkavad

erinevad gaasid erineval ajal eralduma. Kogu eraldatud jääkgaas (põhiliselt süsinikdioksiid ja väävelvesinik) suunatakse järelpõletisse, kus läbi termilise oksüdatsiooniprotsessi viiakse läbi jääkide lõppkäitlus.”

Ettevõtte aastatoodang katab kahe Tartu-suuruse linna ja lisaks Pärnu busside aastavajaduse. Planeeritav aastane tootmiskogus on märkimisväärne ka Euroopa Liidu tasandil. Kundas toodetav biometaan aitab täita Eesti taastuvenergia kasutuselevõtu eesmärges transpordisektoris. „Estonian Cell toodab aastas umbes 8 miljonit kuupmeetrit biogaasi. Meie suudame selle kõik ära puhastada. Oleme arvestanud, et umbes kuus miljonit kuupmeetrit biometaani on meie aastatoodang,“ rääkis Tiiman.

Foto: Kundas, Estonian Cell AS tootmisalal asuv vesipesul põhinev puhastustehnoloogia (Õhtuleht)

Estonian Cell käivitas biogaasi tootmise aastal 2014, olles sellega suurim biogaasi tootja Eestis. Täna väärindatakse Estonian Cellis toodetud biogaas biometaaniks. Biometaani tootmise seade läks maksma alla nelja miljoni euro. Tiimani hinnangul võib Eestis toota kuni sada miljonit kuupmeetrit biometaani aastas. „Neid biogaasi tootjaid, kes kavandavad elektri- ja soojusenergia tootmise asemel hakata biometaani tootma on palju ja ma arvan, et nendest projektidest me kuuleme lähiajal veel,“ kinnitas Tiiman.

Allikas: Estonian Cell AS

Toimus biometaani teemaline konverents

22. novembril toimus Tallinna Botaanikaaias konverents "Rohegaas - sild tuleviku kütusteni", kus võeti kokku kogu metaankütuste turul toimuv - Eestis on alustatud biometaani tootmist, pidevalt lisandub juurde metaankütust müüvaid tanklaid ning järgmisel aastal on oluliselt laienemas surugaasiautode mudelivalik. Seminaril kõlanud ettekannetega võimalik tutvuda [siit](#). Täpsemalt toimunud konverentsist saab lugeda [siit](#).

CNG ja LNG veokid tulevad, et jääda

Lähima 5–7 aasta perspektiivis hakatakse linnasisesteks vedudeks kasutama rohkem elektriveokeid, riigisisesteks CNG mootoriga ning rahvusvahelistes vedudes LNG veokeid, on Volvo Trucks innovatsioonidirektor Lars Mårtensson veendunud.

Lars Mårtenssoni sõnul ootavad veokitööstust ees suured muudatused, sest kliimaleppe eesmärgid on ambitsioonikad ning diislikütusel sõitvad veokid ei suuda täita seda eesmärki ka siis kui kasutusele võetakse kõik aerodünaamilised lahendused, hübriidsüsteemid jms.

“Tuleb hakata mõtlema alternatiivsetele kütustele. Palju räägitud vesinik on veel liiga kaugel tulevik, samuti on elektriveokite kasutamine mõeldav vaid linnades. Küll aga saab lähima 5–7 aasta perspektiivis olema väga oluline roll just gaasiveokitel. CNG mootoriga veokid siseriiklikel vedudel ning LNG veokid rahvusvahelistes vedudes,” rääkis Mårtensson Göteborgis toimunud seminaril. Tema hinnangul asendub lähiaastatel umbes 20% diislikütusel sõitvatest veokitest metaankütusel sõitvatega.

Foto: Volvo FE CNG, mille mootoriruumis on uus süüteküünaldega Euro 6 mootor, kus kütuseks on ainult surugaas või biometaan

See omakorda eeldab riikidelt kiiret tegutsemist, et hakata rajama rohkem gaasitanklaid ja kes suudab kiiremini ümber orienteeruda, sel on ka selge eelis. Nagu paljudel teistel konkurentidel, on ka Volvol välja arendatud uued LNG-l sõitvad FH ja FM mudelid, mis õige pea müügile jõuavad.

Allikas: Logistikauudised.ee

Tallink Takso viib poole oma autopargist üle metaankütusele

Tallink Takso on viimasel kahel aastal soetanud 50 maagaasil sõitvat taksot, edaspidi soovitakse gaasitaksode kasutamist veel laiendada ning võtta maagaas kasutusele ka ettevõttele kuuluva teise kaubamärgi, Takso24 autodes.

“Olime suurtest taksofirmadest esimene, kes kaks aastat tagasi esimeste maagaasi autodega sõitma hakkas. Meie algne plaan oli viia kümnendik autodest üle maagaasile, kuna aga nii kliendid kui taksojuhid on rahul ning autod on osutunud efektiivseks ja töökindlaks, otsustasime vähemalt poole oma autopargist juba lähiajal viia üle maagaasi kasutamisele,” märkis Tallink takso juhatuse liige Tõnu Uusmaa.

Foto: Tallink Taksole kuuluv CNG Škoda Octavia

Tallink Takso sõidab kuni kahe aasta vanuste autodega, detsembris alustatakse kaks aastat tagasi liisitud esimeste maagaasi taksode ümbervahetamist ning soetatakse uued maagaasi taksod.

AS Tallink Takso kaubamärkide Tallink Takso, Tallink Taksobuss ja Takso24 all sõidab üle 200 auto.

Allikas: Tehnikamaailm.ee

Avati mitu uut surugaasi ja biometaani tanklat

25. septembril avas Alexela ametlikult oma Tallinna kesklinnas asuva Sikupilli CNG tankla. Tankla asub aadressil Tartu mnt 87b, Tallinn. Tasub märkimist, et alates 1. jaanuarist 2019 hakkab Alexela kõigis oma maagaasi tanklates müüma täies mahus vaid biometaani. Alexela tanklates müüdav biometaan toodetakse Viljandimaal Siimani farmis olles seega 100% eestimaise päritoluga.

Detsembrikuu esimesel ja kolmandal nädalal avas Eesti Gaas Viljandis, Rakveres ja Jõhvis uued surugaasitanklad, kus lisaks maagaasile saab tankida eestimaist biometaani. "Olukorras, kus bensiini ja diisli hind rühivad üles, on autoomanikul mõistlik üle minna gaasile. Surumaagaas on

benziinist kaks korda odavam, saja kilomeetri läbimiseks kulub ca 3-4 eurot ning hind on püsinud läbi aastate stabiilne,” märkis ASi Eesti Gaas juhatuse liige Raul Kotov.

Täielikku kaarti CNG/biometaani tanklatest [vaata siit](#).

Biometaani rohemärgis

Rohemärgis on loodud biometaani teavitustegevuse raames, rõhutamaks keskkonnateadlikku mõtlemist ning innustamaks Eestis toodetud taastuvkütuse kasutamist transpordisektoris.

Rohemärgisel on lisaks kujundlikele keskkonnasäästlikele sümbolitele ning eestimaisuse viitele kasutatud laiemat arusaamise huvides ka biometaani rahvusvaheliselt levinud lühendit „BioCNG“. Rohemärgise puhul pole tegemist ametliku sertifikaadi, vaid pigem turundusvahendiga. Rohemärgis näitab Eesti päritolu taastuvkütuse biometaani kasutamist sõidukites. Rohemärgist võivad kasutada kõik, kes tangivad siinsetes surugaasitanklates kodumaist biometaani.

Rohemärgist on soovitatav paigaldada sõiduki tagaklaasile või -luugile, kütuse luugile või selle kõrvale või muusse sobivasse kohta sõidukil. Märgist võib kasutada ka kütusetankuril.

Rohemärgise on välja töötanud Elering koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Keskkonnainvesteeringute Keskusega (KIK), järgides biometaani turuosaliste soovitusi ja vajadusi.

Rohemärgised esialgu saadaval Eleringi vastuvõtus, Kadaka tee 42, Tallinn.

Pilt. Biometaani rohemärgis. Eestimaine biometaan = BioCNG = rohegaas. Rohkem informatsiooni <https://www.biometaan.info/>

Itaalia uurib metaankütuste kasutamist riigi sõjaväe üksustes

Itaalia Kaitseministeerium edendab puhta energia kasutamist ja selle kasutamist läbi riigi sõjaväe erinevate relvajõudude allüksustes. Selleks sõlmiti 19.novembril gaasiinfrastruktuuri süsteemide pakkuja Snamiga vastastiku mõistmise memorandum (MoU). Eesmärk on uurida maagaasi ja taastuvenergia võimalikku kasutamist sõjaväeliste sõidukite ja seadmete puhul.

"Tõhusama kaitsesektori arendamine ja parandamine on üks peamisi eesmärke, mida me järgime uuenduslike lähenemisviiside ja jätkusuutlike projektidega. See koostöö on oluline võimalus arendada sünergiat tööstusmaailmaga teadusuuringute ja tehnoloogiavahetuse vallas, eriti kahesuguse kasutusega valdkonnas, mis võimaldab kooskõlas kaitsesektori energiastrateegiaga vähendada heitkoguseid ja parandada õhukvaliteeti linnades," ütles Kaitseministeeriumi asekanstler Angelo Tofalo.

Snami tegevjuht Marco Alverà lisas omaltpoolt: "Meil on väga hea meel teha koostööd Kaitseministeeriumiga surumetaani ehk CNG ja biometaani (CBG) valdkonnas. Võime julgelt öelda, et oleme sedalaadi koostöö alustamisega nii maailma kui Euroopa mastaabis esirinnas ja eeskujuks teistele."

Allikas: *NGVglobal.com*

Biometaani tanklate võrgustik laieneb veelgi

Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) andis novembri algul teada, et toetab kolmandast biometaani tanklate taotlusvoorst kaheksa uue biometaani tankimisvõimekusega tankla rajamist kokku 1,08 miljoni euroga.

Toetust sai AS Alexela Oil, kes lisab biometaani tankimise võimaluse Jõgeva, Viimsi, Tartu Lõunakeskuse, Põltsamaa Puhu risti, Saku ja Keila tanklatele. AS Krooning plaanib rajada biometaanitanklad Sauele ja Kuusalusse. Kokku toetatakse kaheksa uue tankla rajamist 1 085 374 euroga.

Kahest esimesest taotlusvoorst on valmimas või valminud 11 tanklat toetuse kogusummas 1,91 miljonit eurot. „Loodame, et aina suureneva biometaanitanklate võrgustiku tõttu leiab üha enam autoomanikke tee alternatiivkütuste juurde,“ sõnab KIKi projektikoordinaator Aive Haavel, lisades, et nii saame kõik aidata kaasa taastuvenergia transpordieesmärgi saavutamisele.

Eesti on võtnud eesmärgiks tõsta taastuvenergia kasutamine transpordisektoris 10%-ni aastaks 2020. Eestis toodetud biometaan on keskkonnasõbralikum ja pikas perspektiivis stabiilsema hinnaga kui importkütused ning selle kasutamine aitab parandada Eesti energiajulgeolekut.

Rõõmsaid pühi!

Eesti Biogaasi Assotsiatsioon